

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 43280**Nom:** Les aus com indicadores de l'estat de conservació dels ecosistemes**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2148 - Màster Universitari en Biodiversitat: Conservació i Evolució	Facultat de Ciències Biològiques	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2148 - Màster Universitari en Biodiversitat: Conservació i Evolució	Optatives transversals 3	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MONROS GONZALEZ JUAN SALVADOR

LOPEZ LOPEZ PASCUAL

RESUM**CONEIXEMENTS PREVIS****RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'alumne ha de tindre nocions en ecologia, botànica, zoologia, microbiologia, geografia, estadística. A més ha d'estar capacitat per al reconeixement de les aus a partir de l'ús de guies de camp.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE**2148 - Màster Universitari en Biodiversitat: Conservació i Evolució**

Afavorir la inquietud intel·lectual i fomentar la responsabilitat del propi aprenentatge.

Estimular la capacitat per al raonament crític i per a l'argumentació des de criteris racionals.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.

Ser capaços de treballar en equip amb eficiència en la seua tasca professional o investigadora.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1

Introducció a la Biologia dels ocells. Morfologia bàsica. Taxonomia, sistemàtica i filogènia en ocells. Espècies críptiques. Classificació actual i principals grups. Controvèrsies.

2. Tema 2

Principals mecanismes evolutius en ocells. Conceptes clau: espècies i els seus límits. Nínxol ecològic. Tipus d'interaccions. Utilització dels ocells en conservació d'espècies i hàbitats.

3. Tema 3

Espècies indicadores: definició i característiques. Tipus d'indicadors i exemples. La utilització dels ocells per a la conservació dels ecosistemes: la facilitat de treballar amb ocells. La utilització dels ocells com a espècies marc per a la conservació d'ambients. Exemples d'espècies d'ocells indicadors.

4. Tema 4

Materials i mètodes per a l'estudi dels ocells. Tècniques per a l'estudi dels patrons i processos individuals, poblacionals i ecosistèmics. Mètodes qualitatiu i quantitatiu. L'ús de la dicotomia presència/absència. Seguiment integrat de les poblacions. Selecció d'hàbitat. Elecció de variables biòtiques i abiòtiques per a l'estudi d'ocells com a indicadores de l'estat de salut dels ecosistemes.

5. Tema 5

Biologia de poblacions d'ocells. Distribució i factors limitants. El risc de la grandària de l'àrea de distribució. El risc de les grandàries poblacionals i de la densitat de poblacions. Factors d'amenaça: pèrdua i fragmentació d'hàbitat, introducció d'espècies invasores, explotació, malalties, fenòmens estocàstics. El paper de la història. Extincions d'ocells: espècies insulars i continentals.

6. Tema 6

Ocells com a indicadores de contaminació ambiental: pesticides organoclorats i organofosforats; rodenticides; metalls pesants; plàstics i derivats del petroli; compostos radioactius. Ocells com a indicadores de conservació del mitjà aquàtic i terrestre.

7. Tema 7

El paper dels ocells en els ecosistemes. Els ocells com a proveïdores de serveis ecosistèmics: el cas dels ocells carronyers.

8. Tema 8

Moviments: dispersió i colonització. Poblacions fundadores i poblacions insulars. La seua aplicació en la conservació. Efectes del canvi climàtic sobre la fenologia i comportament migratori dels ocells.

9. Tema 9

Les migracions. Què són. On ocorren. Com ocorren. Per què migren els ocells. Comunitats hivernants i estivals a conseqüència dels processos migratoris. Migracions i canvi climàtic.

10. Tema 10

Aplicacions pràctiques. Selecció d'exemples amb les aus com a actors al servei de la conservació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,00
Seminari	10,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	11,00
Preparació de classes	8,00
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	45,00

METODOLOGIA DOCENT**AVALUACIÓ****BIBLIOGRAFIA**

- Ardea. Ardeola. Auk.
- Bird Study. Condor. Ibis. Journal of Avian Biology. Studies in Avian Biology. Ornithological Monographs. Ecology. Biological Conservation. Conservation Biology.
- Svensson, L., Mullarney, K., Zetterström, D., Grant, P.J. 2010. Collins Bird Guide: The Most Complete Guide to the Birds of Britain and Europe. Editorial Collins.
- - Cox. G. W. 2010. Bird Migration and Global change. Island Press. Washington. - Del Hoyo, J., Elliot. A., y Sargatal. J. (16 volumes entre 1992 y 2011). Handbook of the birds of the World. Lynx Ed. Barcelona. - Furness, R.W. & J.J.D. Greenwood. 1993. Birds as Monitors of Environmental Change. Springer. Chapman & Hall. - Gill, F. B. 2007. Ornithology. 3rd Edition. Freeman and company. New York. - Grant. P. Ecology and evolution of Darwin's Finches. Princeton University Press. - Ladle. R. J. y Whittaker. R. J. 2011. Conservation biogeography. Wiley-Blackwell. - Lovette, I. J., & Fitzpatrick, J. W. (Eds.). (2016). Handbook of bird biology. John Wiley & Sons. - Lynch, P.J., Proctor, N.S. 1998. Manual of Ornithology: Avian Structure and Function. Yale University Press. - McDonald, D. y Service. K. 2007. Key topics in Conservation Biology. Blackwell Publishing. - Moller, A. P., Fiedler. W. y Berthold, P. 2006. Birds and climate change. Academic Press. - Moller, A. P., Fiedler. W. y Berthold, P. 2010. Effects of climate change on birds. Oxford University Press. - Scott, G. 2010. Essential ornithology. Oxford University Press. - Sutherland. W. J., Newton. I. y Green. R. E. 2004. Bird ecology and conservation. Oxford University Press. - Svenson, L. 2009. Guía para la identificación de los Paseriformes europeos. SEO/BirdLife. (2ª edición en castellano).